

หูลุมพี

ชื่อพฤกษศาสตร์ : *Eleiodoxa conferta*(Griff.)Burr.

ชื่ออื่น : ส้มพี, กะลุมบี (มลายู-นราธิวาส)

ชื่อสามัญ : -

ลักษณะทั่วไป เป็นปาล์มแตกกอขนาดกลาง มีลำต้นสั้นอยู่ใต้ดิน ก้านใบอาจแผ่สูงได้ถึง 8 เมตร มักอยู่รวมกันแน่นเป็นกอขนาดใหญ่ มีรากหายใจเป็นรูปหลักหมุดจำนวนมาก บริเวณรอบๆ กอ

รูปที่ 20 หูลุมพี

- **ใบ** เป็นใบประกอบรูปขนนก ออกเวียนสลับ ตั้งขึ้นจำนวนมาก ยาว 300-500(700) เซนติเมตร ก้านใบและกาบใบ มีหนามยาวแหลมเรียงเป็นแถว มีใบย่อยด้านละ 25-35 ใบ รูปรียาวปลายแหลม เรียงสลับเสมอกัน ขอบใบมีหนามสั้นๆ

- **ช่อดอก** ออกเป็นช่อแยกแขนง ที่ชอกใบบริเวณติดพื้นดิน เป็นช่อแบบช่อเชิงลดตั้งขึ้น ยาว 50-100 เซนติเมตร ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียมีลักษณะเหมือนกัน ดอกแยกเพศอยู่ต่างต้น

- **ผล** รูปไข่กลับปลายแบน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2-2.5 เซนติเมตร เปลือกผล เป็นเกล็ดเล็กเรียงเกยซ้อนกัน สีแดงอมน้ำตาลหรือสีน้ำตาล 1 ผลมี 1-2 เมล็ด ผล 1 กิโลกรัม มีประมาณ 45 ผล เมล็ด 1 กิโลกรัม มีประมาณ 560 เมล็ด

ระยะออกดอกติดผล ออกดอก เดือนมิถุนายน-กันยายน ติดผล-ผลแก่ เดือนพฤศจิกายน-มีนาคม ตั้งแต่ออกดอก-ผลสุกใช้เวลาประมาณ 18-20 เดือน

นิเวศวิทยา พบบริเวณที่ลุ่มน้ำจืด หรือป่าพรุทางภาคใต้ พบกระจายพันธุ์ในจังหวัดชายแดนไทย-มาเลเซีย เกาะบอร์เนียว และเกาะสุมาตรา

ประโยชน์ ผลรับประทานได้ มีรสเปรี้ยว นิยมนำมาปรุงอาหารแทนส้ม และนิยมนำผลมาดอง โดยเลือกตัดทะลายนี่สุกเต็มที่มาปอกเปลือกออก แช่น้ำเกลือแล้วล้างออกด้วยน้ำเปล่า จากนั้นนำมาดองในน้ำเชื่อม แช่ทิ้งไว้ประมาณ 3 วัน นำเยื่อหุ้มเมล็ดมากวน นำมารับประทานเป็นอาหารว่าง และนำเยื่อหุ้มเมล็ดมาคั้นเป็นน้ำหลุมพี

การขยายพันธุ์ โดยวิธีเพาะเมล็ด เมล็ดจะเริ่มงอกประมาณ 40-45 วันหลังจากเพาะ

ข้อมูลอื่น ปาล์มในสกุลหลุมพี (Eleiodoxa) ทั่วโลกมีอยู่ 1 ชนิดเท่านั้น เป็นปาล์มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับปาล์มในสกุลระกำ (Salacca)

รูปที่ 21.1 ลักษณะการแตกกอของหลุมพี